

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Γεγονότα

1784 - Αμερικανική Επανάσταση: το αμερικανικό Κογκρέσο επικυρώνει τη Συνθήκη των Παρισίων με τη Μεγάλη Βρετανία.

1814 - Συνθήκη του Κιέλου: ο Φρειδερίκος ΣΤ΄ της Δανίας παραχωρεί τη Νορβηγία στη Σουηδία με αντάλλαγμα την Πομερανία.

1822 - Ελληνική Επανάσταση του 1821: ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης καταλαμβάνει τον Ακροκόρινθο.

1943 - Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος: αρχίζει η Διάσκεψη της Καζαμπλάνκας κατά την οποία ο Φραγκλίνος Ρούζβελτ και ο Ουίνστον Τσώρτσιλ συζητούν τη στρατηγική και μελετούν την επόμενη φάση του πολέμου.

1953 - Ο Γίσιπ Μπροζ Τίτο ορκίζεται ως ο πρώτος πρόεδρος της Γιουγκοσλαβίας.

1972 - Ανεβαίνει στο θρόνο η βασίλισσα Μαργαρίτα Β΄ της Δανίας, η πρώτη βασίλισσα της Δανίας από το 1412 και ο πρώτος Δανός μονάρχης από το 1513 που δεν ονομάζεται Φρειδερίκος ή Χριστιανός.

1973 - Η συναυλία του Έλβις Πρίσλεϊ Aloha from Hawaii μεταδίδεται ζωντανά μέσω δορυφόρου και κάνει ρεκόρ τηλεθέασης στην ιστορία της τηλεόρασης.

2004 - Η εθνική σημαία της Γεωργίας, η λεγόμενη «σημαία με τους 5 σταυρούς», επανέρχεται σε επίσημη χρήση από τη Γεωργία μετά από μία διακοπή 500 περίπου ετών.

Γεννήσεις

83 π.Χ. - Μάρκος Αντώνιος, Ρωμαίος πολιτικός και στρατηγός

771 - Κωνσταντίνος ΣΤ΄, Βυζαντινός αυτοκράτορας

1094 - Ευδοκία Κομνηνή, Βυζαντινή πριγκίπισσα

1875 - Άλμπερτ Σβάιτσερ, Γερμανός θεολόγος και φιλόσοφος

1919 - Τζούλιο Αντρεότι, Ιταλός πολιτικός

1928 - Γκάρι Γουίνογκραντ, Αμερικανός φωτογράφος

1941 - Φέι Ντάναγουεϊ, Αμερικανίδα ηθοποιός

1952 - Κώστας Ιωσηφίδης, Έλληνας ποδοσφαιριστής και μάνατζερ

1963 - Στίβεν Σόντερμπεργκ, Αμερικανός σκηνοθέτης

Θάνατοι

1742 - Έντμουντ Χάλλεϋ, Άγγλος αστρονόμος

1753 - Τζωρτζ Μπέρκλεϋ, Ιρλανδός φιλόσοφος

1823 - Αθανάσιος Κανακάρης, Έλληνας πολιτικός

1867 - Ζαν Ογκύστ Ντομινίκ Ενγκρ, Γάλλος ζωγράφος

1898 - Λιούις Κάρολ, Άγγλος συγγραφέας και μαθηματικός

1934 - Ίον Καντακουζηνός, Ρουμάνος ιατρός

1943 - Κώστας Μπέζος, Έλληνας τραγουδοποιός

1943 - Ιωάννης Τσιγάντες, Έλληνας στρατιωτικός

1951 - Γρηγόριος Ξενόπουλος, Έλληνας συγγραφέας

1957 - Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ, Αμερικανός ηθοποιός

1975 - Ξενοφών Γιοσμάς, Έλληνας δημοσιογράφος

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

ΜΕΡΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟ

«Πες μου πως βλέπεις την ιστορία για να σου πω ποιος είσαι»

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης (φωτό: Γιάννης Δραμιτινός)

Η δύναμη του Λόγου

Η Ιστορία είναι πρώτα και κύρια λόγος. Χωρίς το λόγο το άπειρο της ζωής δεν θα αποχτούσε μορφή και σημασία. Ο λόγος μπορεί και δίνει σημασία στα γεγονότα της ζωής. Μπορεί και δίνει οπτική για να βλέπουμε και αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο. Ο λόγος είναι κοσμοπλάστης. Και βέβαια, ο λόγος δεν είναι πάνω από την κοινωνία. Η κοινωνία τον δημιουργεί και η κοινωνία τον κατεβάζει από το θρόνο του. Μέσα στην ιστορία του πολιτισμού το είδαμε αυτό να επαναλαμβάνεται.

Στα αμέσως επόμενα άρθρα που θα ακολουθήσουν, θα συζητήσουμε τις ευθύνες που έχουν οι μεγάλες ηλικίες να καθοδηγούν με το λόγο τους τη νεολαία, που έχει τη δύναμη να σταθεί μπροστά σε κάθε είδους «τανκς» που θα της επιτεθούν στις μεγάλες μάχες που θα δοθούν για τη σωτηρία του πλανήτη, για μια καλύτερη ζωή για όλο τον κόσμο. Το ερώτημα που τίθεται σ' εμάς σήμερα, είναι για τη μορφή και την ποιότητα του παροικιακού λόγου, προς τη νεολαία. Ποιος είναι το επίπεδο του λόγου των μεταναστών μέσα στις οργανώσεις, προς τη νεολαία;

Επειδή ο λόγος παίζει έναν αποφασιστικό ρόλο στην καθοδήγηση της νεολαίας, θα συζητήσουμε τις δύο βασικές μορφές λόγου που χαρακτηρίζουν την ανθρώπινη σκέψη: την εμπειρική-ορθολογική μορφή, και τη φαντασιακή-ανορθολογική. Και πως εμφανίζονται και υλοποιούνται οι δύο αυτές διαφορετικές μορφές σκέψης-λόγου στη μετανάστευση και συγκεκριμένα μέσα στις ελληνικές κοινότητες-οργανώσεις της Αυστραλίας.

Από τη μια μεριά έχουμε τον εμπειρικό-ορθολογικό λόγο, ο οποίος εμφανίζεται μέσα από μια πλειάδα θεσμίσεων που αφορούν την «οικονομία». Δηλαδή την εργασία και τις εργασιακές σχέσεις, τη δικαιοσύνη, και γενικά την ικανοποίηση των υλικών αναγκών των ανθρώπων μέσω της τεχνολογίας και της επιστήμης. Από την άλλη μεριά, έχουμε τον «φαντασιακό-ανορθολογικό λόγο», ο οποίος εξυπηρετεί ψυχολογικές ανάγκες, και δίνει ψυχολογικές ικανοποιήσεις. Αυτός μέσα στη μετανάστευση εμφανίζεται θεσμισμένος α) εθνικά-πατριωτικά, β) θρησκευτικά-εκκλησιολογικά, και γ) αισθητικά, μέσα από τις κα-

λές τέχνες και τα Γράμματα.

Αν και η εμπειρική-ορθολογική σκέψη είναι διακριτή από την φαντασιακή-ανορθολογική, στην πραγματική ζωή είναι (σε ατομικό όπως και σε ομαδικό επίπεδο) αρθρωμένες μεταξύ τους σφιχτά. Σπάνια διαχωρίζονται. Αν και η κάθε μια έχει ένα ρόλο διακριτό και συγκεκριμένο, όμως η λειτουργία της κάθε μορφής σκέψης, από μόνη της, δεν είναι αρκετή για την επιβίωση του ανθρώπου. Η ιστορία έδειξε ότι ο άνθρωπος έχει ανάγκη και τις δύο μορφές σκέψης. Οι μορφές αυτές, δεν είναι πάνω από την κοινωνία. Η κοινωνία τις δημιουργεί και η κοινωνία τις ανασκευάζει και τις προσαρμόζει σταδιακά, στα νέα κοινωνικά δεδομένα.

Στη μετανάστευση, τα άτομα δεν ζουν μόνο με τη μορφή της οικονομίας που τους στηρίζει υλικά. Έχουν ανάγκη και τον παραδοσιακό λόγο, που είναι εθνικός, θρησκευτικός και αισθητικός. Αυτόν το τριπλό λόγο, μπορούμε να τον μελετήσουμε όπως εμφανίζεται μέσα στην ιστορία της μετανάστευσης. Αλλά, μια τέτοια μελέτη (που πρέπει να είναι συγκριτική μεταξύ των τριών αυτών μορφών λόγου) δεν έχει γίνει.

Στα επόμενα άρθρα, θα προσπαθήσουμε να χαράξουμε μερικές εισαγωγικές γραμμές, γύρω από τον εθνικό, θρησκευτικό και αισθητικό λόγο, όπως διακινούνται τα τελευταία χρόνια μέσα στην ελληνική παροικία του Σίδνεϋ. Δεν θα αποτολμήσουμε γενικότητες, καθώς θα μελετήσουμε τους διακριτούς αυτούς λόγους, όπως παρουσιάζονται μέσα από το έργο τεσσάρων ανθρώπων: του καθηγητή Βρασίδα Καραλή της έδρας Νεοελληνικών και Βυζαντινών σπουδών του Πανεπιστημίου του Σίδνεϋ, με την ευκαιρία μιας ομιλίας του στην Κοινότητα το 2001. Του μακαρίτη Παναγιώτατου Οικουμενικού Πατριάρχη Δημητρίου, μέσα από το λόγο του, που δημοσιεύθηκε σε παροικιακή εφημερίδα του Newcastle. Και τελικά μέσα από τη μελέτη του έργου δύο πρακτικών λαϊκών ζωγράφων, που ζουν στο Σίδνεϋ: τον Γεράσιμο Λυμπεράτο και τη Λίτσα Διακοβασίλη.

Θα δούμε πως ο λόγος ενός εκάστου, αντανακλά και εκφράζει ένα ιδιαίτερο περιβάλλον φαντασιακής κουλτούρας, που διαμορφώθηκε στην εξέλιξη του πολιτισμού, μέσα από κοινωνικούς ανταγωνισμούς.

Στη μετανάστευση, τα άτομα δεν ζουν μόνο με τη μορφή της οικονομίας που τους στηρίζει υλικά. Έχουν ανάγκη και τον παραδοσιακό λόγο, που είναι εθνικός, θρησκευτικός και αισθητικός